

Aprob
Turie Levinschi
Președintele raionului Hîncești

**Raportul cu privire la activitatea
Direcției Economie și Cooperare Transfrontalieră pentru perioada
ianuarie - decembrie 2024**

Direcția Economie și Cooperare Transfrontalieră din cadrul Consiliului raional Hîncești își desfășoară activitatea în conformitate cu Regulamentul de funcționare, actele normative în vigoare, Legea administrației publice locale nr. 436 – XVI din 28.12.2006 și în baza deciziilor Consiliului raional, dar și a Planului de activitate al direcției.

În componența Direcției Economie și Cooperare Transfrontalieră funcționează 2 servicii:

1. Serviciul strategii, prognoze, parteneriat și mediu de afaceri (activează șeful serviciului, specialist principal)
2. Serviciul cooperare transfrontalieră și promovarea investițiilor (șeful serviciului, specialist principal, specialist- concediu de maternitate)

Obiectivele Generale stabilite ale DECT sunt:

- Monitorizarea mersului implementării Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Hîncești 2021- 2027;
- Contribuirea la dezvoltarea mediului de afaceri prin intensificarea dialogului, identificarea și implementarea metodelor de stimulare și încurajare a agenților economici și stabilirea activităților comune;
- Elaborarea proiectelor investiționale întru atragerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii socio-economice a raionului Hîncești, precum și continuarea lucrului asupra îmbunătățirii mediului investițional;
- Participarea cu cereri de finanțare în cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova INTERREG NEXT 2021-2027, Programul Operațional Bazinul Mării Negre 2021-2027, Fondul Național de Dezvoltare Regională și către partenerii de dezvoltare.

- I. **Monitorizarea mersului implementării Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Hîncești 2021-2027**

Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Hîncești pentru perioada 2021 – 2027, aprobată în ședința Consiliului raional din 26.03.2021, decizia nr. 05/01 și a fost publicată în 100 exemplare, deasemenea este plasată pe pagina oficială web a

Consiliului raional Hîncești. În format fizic a fost distribuită direcțiilor, subdiviziunilor și consilierilor raionali. Varianta electronica a fost expediată tuturor primăriilor din raion, cu solicitarea de a corela viitoarele strategii locale pe termen mediu, începând cu anul 2021, cu prioritățile, obiectivele și proiectele de importanță raională, stabilite în Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului 2021-2027, având tangență și impact nemijlocit asupra localităților din componența primăriilor respective. Sa menționat că acest fapt este necesar APL 1 și din perspectiva atragerii investițiilor din diverse surse extra-bugetare, inclusive din fonduri externe.

Deasemnea, începînd cu trimestrul I al anului 2024, direcția a solicitat de la fiecare direcție, serviciu prezentarea o notă informativă cu privire la acțiunile realizate întru implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Hîncești 2021-2027. Astfel analiza efectuată a fost prezentată în fața consilierilor, care ulterior au aprobat Decizia nr. 07/19 din 17 decembrie 2024 „Cu privire la implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului și aprobarea Planului de acțiuni pentru 2025-2027, care ulterior au fost plasate pe pagina web oficială a Consiliului Raional.

Menționăm, că principalele Obiective ale Strategiei au fost bazate pe identificarea problemelor-cheie cu care se confruntă raionul, potențialelor resurse, în baza cărora raionul se poate dezvolta, și stabilirea direcțiilor prioritare/soluțiilor optime, valabile pentru perioada la care se referă acest document important. Astfel, a fost realizată analiza socio-economică, au fost centralizate ideile emise în cadrul ședințelor Grupului de Lucru, a fost stabilită misiunea, viziunea și direcțiile de dezvoltare pe termen lung 2021- 2027 (6 ani). Pe baza misiunii, viziunii și a direcțiilor de dezvoltare s-au elaborat în mod participativ obiectivele și măsurile de intervenție pentru fiecare domeniu analizat și oglindite în Planul de acțiuni strategic.

Principalele Obiective ale Strategiei sunt bazate pe identificarea problemelor-cheie cu care se confruntă raionul, potențialelor resurse, în baza cărora raionul se poate dezvolta, și stabilirea direcțiilor prioritare/soluțiilor optime, valabile pentru perioada la care se referă acest document important.

În primul trimestru al anului 2024 a fost efectuată o analiză privind existența planurilor strategice ale APL I Astfel din cele 39 de primării, 31 dețin un Program de dezvoltare locală, iar 8 localități nu dispun la moment, dar sunt în proces de elaborare și actualizare a acestora.. În adresa primăriilor care sunt în proces de

elaborare a planurilor strategice au fost remise informații privind structura și conținutul unei strategii locale, metodologii de elaborare, precum și strategii locale model.

La ședințele cu primarii a fost adusă la cunoștință informația cu privire la necesitatea elaborării și aprobării strategiilor locale și avantajele acestora. La solicitare a fost acordat suportul metodologic și practic privind elaborarea unui plan strategic la nivel local și o lista de companii specializate în domeniul planificării și elaborării strategiilor.

Colectarea și analiza situației privind patrimoniul public al raionului Hîncești și prezentarea dării de seamă Agenției Proprietății Publice.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 851 din din 01.11.2023 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat” și a Regulamentului resursei informaționale formate de Sistemul informațional „Registrul patrimoniului public și administrării proprietății de stat precum și în vederea executării demersului Agenției Proprietăți Publice nr. 06-04-1221 din 27.02.2024 a fost întocmit Raportul centralizat privind valoarea de bilanț a patrimoniului public din gestiune care cuprinde informații totalizate pe 117 instituții. Documentul final semnat, ștampilat, sigilat a fost remis în termen Agenției Proprietăți Publice Astfel au fost expediate solicitări din partea Președintelui raionului în adresa tuturor instituțiilor publice din raion - 45 instituții de învățământ, 39 de primării 7 direcții/secții, 9 instituții medicale. De asemenea, în adresa 15 întreprinderi municipale și a 2 întreprinderi de stat.

Pe parcursul anului 2024, a fost monitorizată situația actuală al registrului de evidență a bunurilor imobile, patrimoniu public al raionului Hîncești. Prin dispoziția Președintelui raionului au fost desemnați responsabili de completare a Registrului electronic a bunurilor imobile precum și termenele de executare. Respectiv în adresa conducătorilor de instituții din subordinea Consiliului Raional, instituții medicale, întreprinderi municipale au fost expediate solicitări de prezentare a informațiilor necesare de actualizare a Registrului electronic a bunurilor imobile proprietate publică a raionului Hîncești. De asemenea, Direcția este reprezentată de 2 membri în cadrul comisiei consultative de evidență și gestionare a patrimoniului, și îndeplinește și funcția de secretar al acestei comisii. În această perioadă au fost organizate 12 ședințe ale comisiei consultative de evidență și gestionare a patrimoniului. În cadrul comisiei au fost examinate 54 chestiuni de bază precum și alte întrebări suplimentare puse în discuție de către membrii comisiei. Au fost

Întocmite 12 procese verbale ale comisiei. Pe parcursul anului 2024, a fost monitorizată situația actuală al registrului de evidență a bunurilor imobile, patrimoniu public al raionului Hîncești. Astfel, în vederea evidenței și administrării patrimoniului public a fost actualizat Registrul electronic al bunurilor imobile care cuprinde în total 282 poziții. În această perioadă au fost analizate, actualizate și completate circa 54 de dosare cadastrale ale bunurilor imobile proprietate publică a raionului Hîncești și 38 dosare funciare.

La solicitare sunt prezentate rapoarte, informații, dări de seamă în adresa ministerelor, departamente, alte autorități centrale. În perioada respectivă a fost întocmit Raportul privind valoarea patrimoniul public în ansamblu pe raion și expediat în termen Agenției Proprietăți Publice. **Contribuirea la dezvoltarea mediului de afaceri prin intensificarea dialogului, identificarea și implementarea metodelor de stimulare și încurajare a agenților economici și stabilirea activităților comune.**

Crearea unui mediu de afaceri favorabil al raionului este unul din obiectivele de bază ale direcției. În acest scop, Consiliul Raional Hîncești, la inițiativa DECT, anual prevede surse în Bugetul raional pentru susținerea sectorului IMM. În perioadă vizată, s-a reușit organizarea și/sau participarea la următoarele evenimente:

- **25 aprilie a fost organizată cea de-a IX-a ediție a Târgului Produs de Hîncești.**
- **9-12 mai membrii Produs de Hîncești au participat la Târgul „Produs de România”.**
- **18-19 mai 3 antreprenori membri Produs de Hîncești au participat la Festivalul „Magia Salcîmului” care a avut loc în r-nul Dubăsari.**
- **25 mai un grup de 8 producători au fost prezenți la festivalul „Bujorel floare de dor dulce-i pâinea din cuptor”, care a avut loc în s. Bujor.**
- **31 mai - 03 iunie 3 producători au participat la Zilele Internaționale ale Producătorilor, eveniment organizat de către Consiliul Județean Maramureș.**
- **27-30 iunie 2 producători din raion, membri ai Produs dxe Hîncești au participat la Expoziția Moldova Prezintă la Brașov.**
- **01-03 iulie în cadrul proiectului „Tabără de excelență - PUNTE educațională Maramureș-Hîncești-Strășeni-Ungheni, ediția 2024” un grup de peste 32 de copii și peste 15 cadre didactice, membri ai echipelor de proiect au efectuat o vizită de studiu la AO „Dancu Tabita din s. Dancu, membru al brandului Produs de Hîncești, participanții au avut posibilitatea de a vizita o afacere de succes din regiune.**

- **10-11 august 7 producători din raion au participat la Zilele Diasporei organizate în raionul Ialoveni s. Ruseștii Noi.**
- **18 august în cadrul Zilelor Diasporei organizate în raionul Hîncești a fost organizată ce-a de-a X-a ediție a Târgului Produs de Hîncești cu invitații săi.**
- **10-13 octombrie, 8 producători au participat la Expoziția Antreprenor Expo organizată de către CIE Moldexpo cu suportul ODA.**
- **8-10 noiembrie 4 producători au participat la Expoziția Republica Moldova Prezintă la Iași.**
- **29 noiembrie a fost organizată ce-a de-a XI ediție a Târgului Produs de Hîncești cu invitații săi.**
- **Ultimul eveniment al anului 2024 a avut loc în data de 27 decembrie a fost organizată ce-a de-a XII ediție a Târgului Produs de Hîncești cu invitații săi.**

Evenimentele au fost promovate prin elaborarea și transmiterea Invitațiilor, Comunicatului pre-post eveniment, fotografii, publicate pe pagina web a CRH, precum și a CCI și prin intermediul rețelelor de socializare disponibile.

Se menține conlucrarea permanentă cu Camera de Comerț și Industrie, ODA, în scopul informării mediului de afaceri despre programe, forumuri, ateliere de lucru, posibilități de instruire, s.a, precum și în vederea organizării evenimentelor destinate antreprenorilor. În anul 2024 comunicarea cu agenții economici a fost efectuată preponderent prin intermediul instrumentelor on-line.

Permanent se acordă asistență metodică și consultativă agenților economici în vederea aplicării la programele naționale de investiție. În cadrul apelului de granturi mici al Programului „Femei în Afaceri” (derulat în 2024) li s-a acordat suport metodologic doritorilor. De asemenea, a fost acordat suport metodologic antreprenorilor care au beneficiat de instruire în cadrul programului „Start pentru Tineri”. De asemenea antreprenorilor interesați li s-a acordat suport metodologic în scopul înregistrării în cadrul pieței Eco Local, din cadrul raionului participa 2 producători locali.

Totodată, în vederea promovării și realizării produselor agricole, industriale autohtone sau prestări servicii în raionul Hîncești, Direcția Economie și Cooperare Transfrontalieră prin intermediul mărcii Produs de Hîncești, o măsură inițiată în anul 2020 și continuând să o facă pînă în prezent, un instrument de susținere prin adresarea către APL I să plaseze anunțuri pe platforma națională <https://www.facebook.com/iarmaroculIMM-urilor>, creată de către Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Iarmarocul IMM-urilor, Business Platformă de Cooperare.

În perioada anului curent antreprenorii din raionul Hîncești au fost informați despre măsurile întreprinse în vederea susținerii businessului mic și mijlociu la nivel național în conformitate cu apelurile de finanțare existente. Astfel, agenții economici au fost invitați să participe la sesiuni de informare/ateliere de lucru online prin intermediul rețelelor de socializare, organizate de către Camera de Comerț și Industrie, ODA, MEI. La aceste întâlniri au fost prezenți experți de la Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Agriculturii, care au colectat din prima sursă informația specifică, au avut posibilitatea să se expună pe marginea chestiunilor ridicate și au înaintat propuneri concrete de susținere în această perioadă.

În scopul susținerii, transparenței, oferirii informației utile atât pentru APL, cât și pentru agenți economici, Direcția Economie și Cooperare Transfrontalieră a contribuit la actualizarea, relansarea, diversificarea conținutului materialelor publicate pe Pagina Web a Consiliului raional.

În scopul asigurării transparenței și a transmiterii informației utile către mediul antreprenorial, APL, investitori și alți actori importanți ai societății, Direcția plasează și monitorizează informațiile pe pagina web al Consiliului raional și pe rețelele de socializare, poștele electronice, creînd și evenimente pentru asigurarea vizibilității acestor acțiuni.

II. **Elaborarea proiectelor investiționale întru atragerea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii socio-economice a raionului Hîncești, precum și continuarea lucrului asupra îmbunătățirii mediului investițional.**

Actualmente autoritățile publice locale de ambele niveluri sunt preocupate de ameliorarea infrastructurii în localitățile raionului, deoarece de aceasta depinde buna funcționare a sectorului public, dar și a multor ramuri din sectorul privat, percepția pozitivă a obiectivelor administrației din partea populației. Starea infrastructurii pune sarcini complexe, care nu pot fi realizate integral doar cu mijloace bugetare. De aceea, apelarea la fondurile oferite de diverși investitori autohtoni și externi este foarte oportună.

Direcția Economie și Cooperare Transfrontalieră depune eforturi pentru realizarea unuia **din obiectivele principale** ale Consiliului raional Hîncești, precum este atragerea finanțărilor nerambursabile de la donatori, finanțatori străini și finanțări locale. În acest context, echipa DECT este în căutare permanentă de programe de finanțare, apeluri active, concursuri în cadrul cărora se pot depune propuneri de proiecte. De asemenea, de fiecare dată cînd apare un nou anunț de

finanțare, informația este mediatizată atât pe pagina web, pe rețele de socializare oficiale, cât și pe adresele primăriilor din raion, agenților economici.

- III. **Participarea cu cereri de finanțare în cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020, Programul Operațional Bazinul Mării Negre 2014-2020, Fondul Național de Dezvoltare Regională și către partenerii de dezvoltare.**

Programul Operațional România – Republica Moldova 2014-2020:

Implementarea celor 3 proiecte pentru perioada 2021-2023, după cum urmează:

1. **„SĂNĂTATEA ÎN MĂINI BUNE” – spitale mai mari, îngrijire mai bună, cei mai buni doctori pentru persoanele din zona de graniță**, depus de Aplicant – Consiliul Județean Galați, România, în cadrul Apelului I al Programului Operațional Comun „Romania-Republica Moldova 2014-2020”, Obiectivul Tematic 8, Prioritatea 4.1. „Suport pentru dezvoltarea serviciilor medicale și accesul la sănătate”, EMS 1HARD/4.1/24.

Rezultate partener 1 CRH:

Lucrări executate la Centrul de Sănătate Hîncești:

- ✓ acoperiș reparat;
- ✓ clădirea termoizolată;
- ✓ ascensorul pe exterior construit;
- ✓ teritoriul CSH amenajat;
- ✓ secția de radiologie renovată;
- ✓ echipamentul radiologic instalat;
- ✓ sistemul de ventilare: aspirație/refulare instalat;
- ✓ planșee, balustrade de la balcoanele celor 4 etaje reparate;
- ✓ intrarea principală, alte intrări auxiliare reparate.

Reabilitarea, modernizarea și dotarea Centrului de Sănătate Hîncești.

2. **„UN NOU PAS SPRE VIITOR - Cooperare transfrontalieră pentru valorificarea patrimoniului cultural în Galați, România, și Hîncești, Republica Moldova**”, depus de Aplicant – Consiliul Județean Galați, România, în cadrul Apelului I al Programului Operațional Comun „Romania-Republica Moldova 2014-2020”, Obiectivul Tematic 3, Prioritatea 2.1. „Conservarea și promovarea patrimoniului cultural și istoric”.

Rezultatul acestui proiect în raionul Hîncești a fost restaurarea Morii cu Aburi din localitatea Mereșeni, ce datează de la începutul sec. XX care reprezintă și un obiect de patrimoniu arhitectural, devenind un complex cu destinație cultural-istoric la nivel raional. După realizarea lucrărilor de restaurare și reabilitare, monumentul poate găzdui expoziții, conferințe,

ateliere și alte evenimente destinate promovării culturale și turistice a regiunii.

3. **„Să descoperim urmele lui Ștefan cel Mare împreună”**, depus de Aplicant – Consiliul Județean Vaslui, România, în cadrul Apelului I al Programului Operațional Comun „Romania-Republica Moldova 2014-2020”, Obiectivul Tematic 3, Prioritatea 2.1. „Conservarea și promovarea patrimoniului cultural și istoric”, EMS 1HARD/2.1/107.

Proiectul a realizat pe de o parte, reabilitarea a două obiective majore, de patrimoniu cultural și istoric din zona transfrontalieră Vaslui - Hîncești, dedicate erei lui Ștefan cel Mare (ansamblul monumental de la Podul Înalt, județul Vaslui - monument de patrimoniu și Muzeul Ciuciuleni din raionul Hincesti-Republica Moldova-obiectiv inclus în hubul turistic al raionului) și pe de altă parte, crearea de festivaluri și evenimente care să promoveze obiceiurile și tradițiile locale.

Scopul final al proiectului a fost de a crește gradul de atractivitate al județului Vaslui și raionului Hîncești, din Republica Moldova, pentru turistii care tranzitează zona transfrontaliera Vaslui-Hîncești.

La Muzeul Ciuciuleni:

Delimitarea spațiilor făcută în conformitate cu recomandările tehnice ale proiectului;

Crearea accesului direct pentru vizitatori;

Construirea grupurilor sanitare, prevăzute în proiectul dat;

O centrală termică cu sistem de încălzire și sistem de ventilare construite;

Repararea acoperișului Muzeului și înlocuirea tuturor tâmplărilor;

Construirea depozitului, unde vor fi păstrate și conservate obiecte de valoare istorică;

Crearea unei săli dedicate Voievodului, respectând specificul epocii de domnie a lui Ștefan cel Mare;

Instalarea mobilierului caracteristic pentru perioada domniei lui Ștefan cel Mare;

Angajații SCTPI, de rând cu alți membri ai DECT și ai Aparatului Președintelui raionului, au fost incluși în cadrul echipelor de implementare a proiectului, unde și-au adus contribuția la realizarea Activităților planificate, cum ar fi: design-ul și elaborarea materialelor promoționale și de vizibilitate, participarea la pregătirea și desfășurarea Evenimentelor de Lansare a Proiectelor (atât în Hîncești, cât și în deplasare în mun. Vaslui și Galați, România), realizarea comunicatelor, traducerilor

diverselor documente solicitate și seturi de licitație etc. pentru procedurile de achiziții servicii, bunuri și lucrări în conformitate cu Ghidul PRAG al Uniunii Europene etc. Toate cele 3 proiecte au fost finisate în luna decembrie 2023, și toate activitățile HARD, cât și SOFT, au fost realizate.

În anul 2024, au fost efectuate verificarea acestor 3 proiecte implementate și finalizate, astfel, au fost depuse rapoartele financiare și narative finale, după care au fost aprobate toate 3 de către Autoritatea de Management pe parcursul anului 2024.

Concursul de proiecte în cadrul Apelului competitiv și Apelul pe listă pentru finanțare din Fondul Național de Dezvoltare Regională.

În anul 2022 a fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul „Construcția sistemelor de aprovizionare cu apă și sanitație a localităților din lunca râului Prut, raionul Hîncești, Etapa I”. Proiectul a fost inclus în Documentul Unic de Program pentru anii 2022 - 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 23 din 12.01.2022, și se implementează de ADR Centru, conform Deciziilor Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale 03/22 din 01.02.2022 și nr. 05/22 din 28.02.2022 și a Planului de implementare a SNDR pentru anii 2022-2027, în coordonare cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ordonator de finanțare FNDR, din sursele financiare ale Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și a contribuției Aplicantului/Beneficiarului. Valoarea totală a proiectului constituie 64.075.070,00 lei, suma solicitată de la FNDR 57.667.563,00 lei, ceea ce constituie 90 % din costul total al proiectului, iar contribuția Aplicantului/Beneficiarului este de 6.407.507,00 lei, ceea ce constituie 10 % din costul total al proiectului, conform Deciziilor CNCDR 03/22 din 01.02.2022 și nr. 05/22 din 28.02.2022.

Reiterăm, că pentru concursul competitiv FNDR 2021 -2023, Consiliul raional Hîncești a depus următoarele propuneri de proiect, după cum urmează:

Programul 1: COMPETITIVITATE (Domeniul de intervenție 1.3.: Sporirea atractivității turistice)

- „Valorificarea potențialului turistic prin restaurarea și interconectarea monumentelor istorice într-un ansamblu reprezentativ pentru turismul cultural-istoric ”

Aplicant: Consiliul Raional Hîncești. Este vizată reconstrucția Scării de acces spre Complexul istorico-arhitectural „Manuc-Bey”.

Programul 3: INFRASTRUCTURA REGIONALĂ (Domeniul de intervenție 3.1.: Aproxionarea cu Apă și Sanitație)

Raportul privind activitatea Direcției Economie și Cooperare Transfrontalieră 2024

- „Construcția sistemelor de aprovizionare cu apă și sanitație a localităților din lunca râului Prut, raionul Hîncești, Etapa I”. Aplicant: Consiliul Raional Hîncești.
- „Extinderea construcției magistralei regionale pentru aprovizionarea cu apă potabilă din sursa de captare de suprafață: municipiul Chișinău - satul Bardar (raionul Ialoveni) spre municipiul Hîncești (raionul Hîncești)”. Aplicant: Primăria Logănești.
- „Sisteme Regionale Apă - Canal – Garanția Sănătății Noastre” . Aplicant: Primăria Hîncești.
- „Construcția Apeductului magistral Sărata – Răzeși (raionul Leova) - Voinescu - Mingir, (raionul Hîncești)”. Aplicant: Primăria Voinescu.

Astfel, toate propunerile de proiect au trecut cu brio etapele de evaluare, însă spre finanțare a fost înaintat proiectul „Construcția sistemelor de aprovizionare cu apă și sanitație a localităților din lunca râului Prut, raionul Hîncești, Etapa I”, cu valoarea totală de circa 64,0 milioane lei, cu o cofinanțare de 7,5 milioane lei, care este asigurată de către Consiliul Raional Hîncești. Proiectul are o durată de 36 luni și este implementat de către ADR Centru. Proiectul este în continuare spre implementare, și urmează să fie finisat în anul 2025.

Finanțări directe.

În anul 2024, Consiliul Raional Hîncești, a inițiat proiectul ”Reparația și Casei Raionale de Cultură Hîncești, etapa III”. Obiectivul principal: Îmbunătățirea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural prin renovarea Casei raionale de Cultură din r-nul Hîncești care reprezintă un edificiu important pentru patrimoniul cultural al raionului Hîncești. Proiectul de reparație a Casei Raionale de Cultură Hîncești – etapa III cuprinde: efectuarea unei serii de lucrări de renovare a sălii mici, reparația grupurilor sanitare și scările de acces, cu suprafața totală de 1 600 m². Valoarea proiectului CRH: 149 995,58 Euro/Finanțator: Consiliul Județean Iași.

Beneficiarii proiectului sunt: 120 000 locuitori ai raionului, 219 instituții educaționale și de cultură din raion, 39 APL-uri din raion, 63 localități ale raionului.

Obiectivul principal al proiectului este îmbunătățirea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural prin renovarea Casei raionale de Cultură din r-nul Hîncești care reprezintă un edificiu important pentru patrimoniul cultural al raionului Hîncești.

Este de remarcat faptul că realizarea proiectului nostru nu vine în contradicție cu alte proiecte dezvoltate în raion, ci dimpotrivă a acționat ca un factor catalizator al acestora.

Implementarea acestui proiect a impulsionat dezvoltarea în regiune cu impact pozitiv asupra dezvoltării locale și regionale, precum și promovarea imaginii raionului Hîncești la nivel regional, național și internațional.

Perioada de implementare a proiectului: mai - decembrie 2024.

Rezultate:

- Lucrări de reparație efectuate conform normelor în construcții;
- Casa de Cultură reparată și modernizată;
- 1 evenimentul de promovare a proiectului organizat,
- 1 panou informativ instalat;
- Materiale de informare publicate în presa locală și on-line, precum și pe paginile oficiale ale instituțiilor implicate.

Casa de Cultură raională Hîncești este un edificiu important pentru raionul Hîncești, iar volumul necesar de lucrări privind reparația acestuia sunt destul de impunătoare pentru bugetul raionului. De aceea din sursele bugetului raional practic în fiecare an se realizează lucrări de reparații pe interior, astfel a fost schimbat sistemul de încălzire, rețeaua de electricitate, reparația pe interior și a fațadei.

Se atestă relevanță a prezentei propuneri de proiect și la nivel raional – cu prevederile Strategiei de dezvoltare socio-economică a raionului Hîncești pentru perioada anilor 2021-2027 (Obiectivul Strategic (OS 4): Învățămînt, cultură, turism și creșterea vizibilității raionului.

În anul 2024, Consiliul Raional Hîncești, a inițiat și proiectul „Itinerarii cultural - turistice Maramureș - Hîncești”, deus la finanțare către Consiliul Județean Maramureș.

Obiectivul general: Dezvoltarea oportunităților de valorificare durabila a potențialului economic, turistic și cultural din zona Hincesti prin amenajarea infrastructurii a Complexului istorico-arhitectural „Conacul Manuc-Bey”. Partenerii proiectului: Consiliul Județean Maramureș și Consiliul Raional Hîncești. **Perioada de implementare** a proiectului: iunie- decembrie 2024.

Rezultate:

Executarea lucrărilor de renovare și amenajare:

- ✓ Realizarea lucrărilor de amenajare și construcție:
 - *Lucrări de amenajare a teritoriului - 700 m² spațiu pavat, scenă pentru evenimente cu dimensiunea 10m x 6m (trotuare, rețele de apă și canalizare, conducte și accesorii apă și canalizare, terasamente, rețele electrice);*
 - *Supervizarea execuției lucrărilor și recepția lucrărilor. Servicii de supraveghere tehnică la lucrările de construcție privind amenajarea unei zone pentru desfășurarea evenimentelor culturale;*

Valoarea proiectului CRH: 50 000 Euro/**Finanțator:** Consiliul Județean Maramureș.

Un alt proiect inițiat și acceptat spre finanțare este și proiectul "Amenajarea unei zone de evenimente și spații expoziționale pentru brandul Produs de Hîncești".

Valoarea proiectului CRH: 80 000 \$/**Finanțator:** OIM/Proiectul "Ocupare incluzivă și productivă în RM" prin intermediul Parteneriatului Local de Ocupare (LEP) Hîncești: "Acțiunea 5 - Dezvoltarea și formalizarea micilor afaceri în mediul rural".

Partenerii proiectului: Organizația Internațională a Muncii și Consiliul Raional Hîncești.

Obiectivul principal:: Inițierea, extinderea și formalizarea afacerilor mici și crearea locurilor de muncă prin îmbunătățirea infrastructurii de desfacere, înregistrarea și oferirea dreptului de utilizare a mărcii "Produs de Hîncești" (achiziționarea a 20 căsuțe în zona amenajată a Complexului istorico-arhitectural „Conacul Manuc-Bey”, pentru producători locali, meșteri populari, artizanali din raionul Hîncești).

Astfel, prin inițiativa Consiliului raional Hîncești, conceptul de marcă "Produs de Hîncești" urmărește dezvoltarea afacerilor mici, promovarea produselor locale, tradițiilor și culturii populare, dar și ar sectorului turistic în general. Acest concept are drept scop să cuprindă o gamă variată de produse, comercializate pe piețe diferite, dar care sunt specifice raionului Hîncești. „Produs de Hîncești” este destinat tuturor producătorilor din raionul Hîncești. Pentru sporirea potențialului de dezvoltare a afacerilor mici, creării locurilor de muncă, celui comercial de atragere a consumătorilor și desfacere a producției la nivel local, este necesar de modernizat infrastructura comercială de desfacere la nivel local prin procurare a 20 de căsuțe de lemn și amplasarea acestora în spații de acces sporit pentru consumatorii locali

Astfel, propunerea de proiect a fost aprobată spre finanțare în cadrul acestui proiect, în calitate de Acțiunea 5: Dezvoltarea și formalizarea micilor afaceri în mediul rural. Partener principal: Consiliu raional Hîncești (CRH). Perioada de implementare a proiectului: august 2024 – mai 2025.

Rezultate:

1. amplasarea a 20 căsuțe în zona amenajată a Complexului istorico-arhitectural „Conacul Manuc-Bey”, pentru producători locali, meșteri populari, artizanali din raionul Hîncești.
2. Inițierea unui Festival – Maramureș Acasă în Hîncești, inclusiv organizarea unui târg al producătorilor locali, meșteri populari, artizanilor din Hîncești și Maramureș.

Totodată, în anul 2024 a fost implementat și proiectul ”Tabără de excelență - PUNTE educațională Maramureș-Hîncești-Strășeni-Ungheni”, ediția 2024.

Obiectivul general: dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare între tineri și profesori din cele 3 raioane, cu tineri și profesori din Maramureș.

Partenerii proiectului: Consiliul Județean Maramureș/Consiliul Raional Hîncești/Consiliul Raional Strășeni/Consiliul Raional Ungheni. **Perioada de implementare** a proiectului: iulie – august 2024.

Rezultate: Tabăra PUNTE 2024 sa desfășurat în perioada 28 iunie – 05 iulie 2024, în Republica Moldova, având un caracter itinerant - în fiecare din cele trei raioane partenere în proiect și a reunit 20 de elevi olimpici și 4 profesori maramureșeni cu câte 12 elevi și 3 profesori din cele trei raioane partenere în proiect.

Conferința de deschidere a taberei s-a desfășurat la Chișinău, în 29 iunie 2024, reunind 56 de elevi olimpici și 13 profesori participanți la tabăra 2024, cu participanți de la prima ediție a taberei, reprezentanți ai partenerilor de proiect, precum și invitați speciali din România și Republica Moldova.

Proiect finanțat de **Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova**, prin reunirea eforturilor și expertizei interregionale pentru promovarea și recompensarea excelenței în educație și formarea tinerei generații în spiritul păstrării și afirmării identității românești. Toate cheltuielile au fost suportate de către Consiliul Județean Maramureș.

Important de menționat faptul este că Direcția acordă asistență metodologică și consultativă APL I, agenților economici și altor solicitanți în vederea identificării surselor de finanțare, scrierii proiectelor, stabilirea parteneriatelor.

Cu referire la acest obiectiv, în perioada de raport și în perioada imediat următoare, pregătim lista de propuneri de proiecte actualizată conform rigorilor și condițiilor programelor de finanțare. Totodată, suntem în negocieri cu partenerii de dezvoltare din România privind identificarea proiectelor de interes comun, și se analizează orice oportunitate de a avea o lista de proiecte și parteneri cât mai valoroși. Astfel, în anul 2023 a fost lansată licitația de propuneri de proiecte în cadrul Programului

Operațional Comun Transfrontalier INTERREG NEXT România-Republica Moldova 2021 -2027. Au fost depuse alături de partenerii strategici, precum CJ Iași, Galați și Vaslui, următoarele propuneri de proiecte:

1. PROMOTING COMMON CULTURAL VALUES - ROMD00574 – P.C.V

Programme priority2 - Social Development across Borders

Specific objective2.3 - Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation

Call [Small Scale Projects 1](#)

Total budget: 267.254,07

Partners:

CCDJ - 148.549,17/ GRANT - 133.694,25/ COFINANTRE - 14.854,92

CRH- 148.399,80/ GRANT - 133.559,82- COFINANTRE- 14.839,98

(Reparația curentă a Școlii de Arte din mun. Hîncești)

2. Project name: CROSS-BORDER COOPERATION AND GOOD PRACTICES
ROMD00182 – CROSS-BORDER COOPERATION

Programme priority 3 - Cooperation across borders

Specific objective 3.1 - Enhancing efficient public administration by promoting legal and administrative cooperation and cooperation between citizens, civil society actors and institutions, in particular, with a view to resolving legal and other obstacles in border regions

Call [Small Scale Projects 1](#)

Total budget: 466.161,75 Euro

Partners:

GJ - 277.718,90 / GRANT -- 249.947,01/ COFINANTRE – 27.771,89

CRH - 240.238,60 / GRANT -216.214,74/ COFINANTRE – 24.023,86

(Modernizarea cu echipament IT Sala de Ședințe C. Stere al Consiliului Raional Hîncești)

3. Project name: IS HI interactive culture - ROMD00461 – IS HI interactiv culture

Programme priority 2 - Social Development across Borders

Specific objective 2.3 - Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation

Call [Regular Projects Call](#)

Total budget: 1.495.298,27 Euro

Partners:

CJIAȘI - 847.175,00 / GRANT - 762.457,50 / COFINANTARE – 84.717,50

CRH - 814.267,53 / GRANT - 732.840,77/ COFINANTARE – 81.426,76

(Restaurarea Castelului de Vânătoare din cadrul Complexului istorico-arhitectural Conacul manuc-Bey)

4. Project name: DISASTER PREVENTION - ROMD00180 – DP

Programme priority 1 - Green Communities

Specific objective 1.1 - Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, resilience, taking into account eco-system based approaches

Call [Regular Projects Call](#)

Total budget: 1.370.453,39 Euro

Partners:

CJGALAȚI - 1.147.885,20 / GRANT - 1.033.096,68 / COFINANTARE – 114.788,52

CRH - 374.840,79 / GRANT - 337.356,71/ COFINANTARE – 37.484,08

(Dotarea cu echipament Direcția Situații Excepționale din mun. Hîncești)

5. Project name STROLLING THROUGH HISTORY- ROMD00175 – STROLLING THROUGH HISTORY

Programme priority 2 - Social Development across Borders

Specific objective 2.3 - Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation

Call [Regular Projects Call](#)

Total budget: 1.374.480,22 Euro

Partners:

CJGALAȚI - 453.429,40/ GRANT - 400.015,41 / COFINANTARE – 53.413,99

CRH - 1.082.738,68/ GRANT - 974.464,81/ COFINANTARE – 108.273,87

(Amenajarea teritoriului și restaurarea scării principale din cadrul Complexului istorico-arhitectural Conacul manuc-Bey)

6. Project name NO BORDERS TO HEALTH - ROMD00016 – NO BORDERS TO HEALTH

Programme priority 2 - Social Development across Borders

Specific objective 2.2 - Ensuring equal access to health care and fostering resilience of health systems, including primary care, and promoting the transition from institutional to family and community based care

Call [Regular Projects Call](#)

Total budget: 1.431.115,02 Euro

Partners:

CJGALAȚI - 1.389.855,95 / GRANT - 1.250.870,35 / COFINANTARE – 138.985,60

CRH - 178.604,36/ GRANT - 160.743,92/ COFINANTARE – 17.860,44

SPITALUL TÂRGUL – BUJOR - 21.667,50 / GRANT - 19.500,75 / COFINANTARE – 2.166,75

(Reparația curentă al OMF Dragușenii Noi)

7. Project name: „Performant public administration for european citizens across borders”

Programme priority 3 - Cooperation across borders

Specific objective 3.1 - Enhancing efficient public administration by promoting legal and administrative cooperation and cooperation between citizens, civil society actors and institutions, in particular, with a view to resolving legal and other obstacles in border regions

Call [Small Scale Projects 1](#)

Total budget: 383.029,38 Euro

Partners:

CJVASLUI: 368 564,25 Euro

CRH: grant – 144 651,30 Euro /130 186,17 Euro/ co-finanțare - 14 465,13 Euro

(Dotarea cu mobilier Sala de Ședințe C. Stere al Consiliului Raional Hîncești)

8. Project name „Building Together European Inclusive Education across borders”

Programme priority 2

Specific objective 2.1

Call [Regular Projects 1](#)

Total budget: 931.002,22 Euro

Partners:

CJVASLUI: 790 811,47 Euro

CRH: 140 190,75/grant – 126 171,67 Euro /co-finanțare – 14 019,08 Euro

(Dotarea instituțiilor de învățământ din r. Hîncești cu echipamente pentru copii cu necesități speciale din raionul Hîncești: . IP LT „Ștefan Holban”, com. Cărpineni, GM „M. Viteazul”, mun. Hîncești, LT „Mihail Sadoveanu”, mun. Hîncești, GM Bobeica, LT „M. Lomonosov”, mun. Hîncești, LT „Lăpușna”).

Astfel, în luna decembrie 2024, am primit Notificare din partea BRCT, precum că proiectul **CROSS-BORDER COOPERATION AND GOOD PRACTICES**, depus în parteneriat cu Consiliul Județean Galați a fost aprobat spre finanțare.

Câteva Primării (Bobeica, Sărata-Galbenă, Crasnoarmeiscoe, Fundul-Galbenei, etc.) au fost asistate, pe parcurs, în ceea ce privește relaționarea cu Autoritatea Comună de Management a POC RO-MD 2021-2027 și elaborarea unor scrisori de intenție urmărind inițierea legăturilor de colaborare cu entități administrative și investitori străini. Oferind astfel de consultații, recomandăm de fiecare data solicitanților să menționeze facilitățile naționale, dar și poziția deschisă și determinată a Consiliului

Raional Hîncești în ceea ce privește protecția și siguranța potențialelor investiții atrase în diferite domenii din raion, avantajele și unicitatea zonei în care se preconizează realizarea investiției, precum și existența Strategiei raionale de dezvoltare social-economice pentru perioada 2021-2027.

Dăm curs și altor solicitări, adresate de agenți economici mici, nou-constituiți și aflați la etapa de Start-up în vederea identificării surselor de finanțare, scrierii proiectelor, stabilirea parteneriatelor. Ei beneficiază de toată informația relevantă de care dispunem despre lansarea diverselor programe specifice, sursele de finanțare disponibile, termenii de referință, condițiile de eligibilitate etc.

Actualmente, obținerea proiectelor cu finanțare nerambursabilă constituie una din prioritățile majore ale Consiliului Raional Hîncești. În plan concret, angajații Direcției au fost antrenați permanent în căutarea oportunităților de ridicare a fondurilor și în aducerea lor la cunoștința APL și societății civile. A fost creată și actualizată permanent o bază de date despre potențiali donatori, finanțatori, investitori și despre apelurile, concursurile, competițiile în cadrul cărora reprezentanții raionului Hîncești pot depune aplicații.

Am analizat proiectele depuse de DECT anterior la Apelurile inițiale ale acestor Programe. Fiind conștienți că noile condiții din Apelurile ordinare ale acestor Programe, dar și a altor Concursuri transfrontaliere, vor fi diferite (inclusiv luând în calcul posibilele restricții și limitări de ordin epidemiologic). Am precizat o Listă provizorie a proiectelor ce deja le definitivăm, le îmbunătățim, străduindu-ne să le eliberăm de carențele depistate de evaluatori la proiectele precedente. Astfel încât să fim bine pregătiți pentru o participare activă și consistentă în eventualele competiții transfrontaliere ulterioare, cu un portofoliu de propuneri de proiecte și o bază analitică deja formată.

Moment important de menționat este faptul că pentru obținerea mijloacelor de finanțare nerambursabile sunt necesare parteneriate viabile. Astfel, în anul 2024, ultima acțiune cu un astfel de specific a reprezentat-o Semnarea Acordului de Cooperare cu Consiliul Județean Călărași. În aceste condiții, punem un accent mai pregnant pe continuarea și consolidarea parteneriatelor deja existente. Totodată, vom continua să fundamentăm o relație de înfrățire cu Consiliul Județean Arad.

În prezent, menținem relații de colaborare cu următorii parteneri: Consiliul Județean Vaslui; Consiliul Județean Iași; Consiliul Județean Galați; Consiliul Județean Prahova; Consiliul Județean Neamț; Consiliul Județean Maramureș; Primăria Sectorului 6 București; Italia, Provincia Autonomă Bolzano. Partenerii noștri, în special cei români, au fost felicitați pe parcursul anului cu ocazia diverselor Sărbători naționale, religioase, alte evenimente semnificative din viața lor. Ulterior, pe

parcursul anului, am contribuit la pregătirea unor aspecte ale vizitelor conducerii raionului Hîncești în câteva județe din România - Călărași, Vaslui, Cluj, Maramureș, Iași, Arad, Galați, pe linia aprofundării relațiilor dintre entități conform prevederilor Acordurilor de Cooperare bilaterale.

Ori de câte ori este vreo posibilitate, contribuim la deplasarea delegațiilor din raionul Hîncești, ansamblurilor de muzică și dans, celor etnofolclorice pentru participare la activități cultural-artistice, cu ocazia diverselor sărbători importante (bunăoară, cele legate de tradiții populare), date remarcabile, aniversări ale personalităților notorii, având o semnificație deosebită pentru ambele entități. Rolul DECT cu partenerii este asigurarea bunei comunicări, prezența la evenimentele organizate, la ședințele grupurilor de lucru pe domenii, înaintarea propunerilor pentru includerea unor primării sau localități din raionul Hîncești în procesul de elaborare a proiectelor comune, de asemenea și participarea la întrunirile organelor de conducere, toate aceste acțiuni împreună conduc la dezvoltarea relațiilor și extinderea colaborărilor dintre raionul Hîncești și alte regiuni din țările vecine.

Un alt obiectiv stabilit în Planul de acțiuni al DECT este și crearea unei imagini pozitive ale raionului Hîncești. Astfel, în perioada de referință au fost realizate un șir de publicații cu caracter promoțional și informativ, care a inclus elaborarea conceptului și conținutului informativ pentru oglindirea diverselor activități ale Consiliului raional Hîncești: Broșura actualizată al brand-ului Produs de Hîncești.

La final, aș vrea să menționez că Direcția Economie și Cooperare Transfrontalieră își ajustează activitatea conform noilor tendințe de dezvoltare, identifică și aplică propuneri de proiecte către diferiți donatori, totodată vom pune accentul pe inițierea a cât mai multe relații de parteneriat și acorduri de colaborare, care ulterior să se materializeze în asistență.

Șef Direcția Economie și Cooperare Transfrontalieră

Elena NICHIFOR, 31.01.2025

